

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

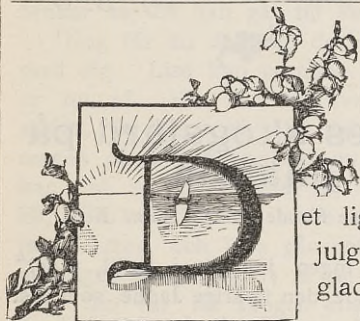

N:o 51.
15 Dec.

Veckotidning för Söndagsskolan och Hemmet

15 årg.
1898.

Julgåfvor.

et ligger någonting hemlighetsfullt och heligt i alla julgåfvor, och detta bidrager i sin mån att göra julen glad och efterlängtd, stämningsfull och högtidlig.

Tänk blott därpå, huru flitiga fingrar sy och sticka, virka och brodera, slöjda och snida, såga och polera för att få julgåfvorna färdiga! Föräldrarna arbeta för barnen, barnen för föräldrarna, den ena vännen för den andra, men allt sker i tysthet och hemlighetsfullt, mest under de långa, mörka kvällarna vid lampans sken. Man anar visserligen, att något är i görningen, men man vet ingenting säkert, och så längtar man och väntar till den högtidliga stunden, då granen tändes, och det heliga evangeliet blifvit läst och julsångerna sjungna. Då börjar far eller mor under jublande glädje från barnens sida att taga fram julgåfvorna. "O, du käre, tack, tack! O, så vackert! Aldrig kunde jag väl tro, att jag skulle få någonting så dyrbart!" Ja, så låter det en lång stund, tills alla gåfvorna äro utdelade. Så följa då ytterligare tacksägelser, glada utrop och omfamningar.

Men du, som hör till dessa lyckliga, hvilka kunna ge och få mottaga julgåfvor, har du tänkt på, att här finnas många, som ingen julgåfva få och

ingen ha att ge? Har du i din lyckliga ställning tänkt på de hem, där ingen julgran tändes och inga gåfvor utdelas till följd af fattigdom och armod? Och ville du icke uppsöka något af dem för att dela med dig af det lilla eller myckna du fått af det lekamliga goda? Ser du, för hvarje steg du går i det ärendet, spirar där en fridens och kärlekens blomma upp i ditt eget och i någon annans hjärta. "Det är saligare att gifva än taga." Några af de ljus och julkusar, som finnas i öfverflöd i ditt hem, skulle rent af kunna sprida festglans i något mörkt och fattigt hem, så att barnen därvid, ja, de gamla med de unga började sjunga: "O, du härliga, o, du saliga, nådebringande juletid."

Och hur skulle du annat kunna göra, du lyckliga barn, när du tänker på julen och på Jesusbarnet! Han är ju din och allas vår största julgåfva. Tänk, huru arma och fattiga vi alla måst vara, om icke han hade kommit till oss! Då hade aldrig en julgran fått lysa i tidens mörker, ingen julsång tona här i lifvets nöd, då funnes ej denna saliga julglädje, ej något evighetens hopp, ingen frälsning, ingen himmel för oss. Vi skulle då ännu trefvat och suckat i hedenomens mörker och förnedring, elände och fattigdom, jämmer och förtviflan.

Hvad vi ha mycket att tacka det barnet för, som föddes i Betlehem den första julnatten! "Vore ej det barnet födt, förtappadt blefve då allt kött, nu frälsning bjuds åt alla." Må vi därför af innersta hjärta jubla af tacksamhet för denna härliga julgåfva.

Om du är ett fattigt barn, som ingen annan julgåfva får, så kan du ändå jubla och vara glad, ty den största julgåfvan har du ändå fått. Jesus med all hans himmelska rikedom har du fått. Han kommer till dig med sitt ljus för att upplysa din själ, han nalkas med sin kärlek för att värma

ditt hjärta och göra dig sjufaldt lyckligare än alla kejsare- och konungabarn på jorden, han närmar sig din själ med nådens och fridens rikedom för att taga dina synder ifrån dig och skänka dig hvila och himmelskt hopp.

Du kan ju vara en af dessa beklagansvärde, kring hvilkas tinning fattigdom, sorg och bekymmer vridit samman lidandets törnekrona? Var tröst, du elända! Barnet i Betlehemskrubban bar själf till sist en törnekrona med skarpare taggar än i någon annans. Han känner din nöd, och han är din frälsare. Tag emot honom som ditt hjärtas julgåfva, så skall han en gång byta ditt törne i palm, din sorg i glädje, ditt armod i evig härlighet, då du får fira jul hemma i fadershuset med de många boningarna.

J. B. G.

Jannes skogsfärd på julafton.

Berättelse för de små af *Tant Elsa*.

"Få vi ingen julgran i kväll, mor?" frågade den tioårige Janne, som just hjälpt mor bära in det sista ämbaret skurvatten.

"Du vet, Janne, att det varit svårt för oss, sedan far var sjuk. Han slutade inte apotekarens rock förrän i morse, och då satt han uppe hela natten. Nu har han gått till stan med den, och om allt går väl och han får sin betalning, har han så mycket att köpa, så jag kan inte vänta hem honom förrän i kväll. Själf är jag också klen och orkar inte gå till skogs. Dessutom måste jag försöka få lite snyggt i stugan, till dess far kommer hem. Jag har inte haft tid med det förut, när jag hjälpte far sy. Så ni kunna nog inte få någon julgran, om ni inte själfva kunna skaffa er en."

“Det kan jag nog, om jag får gå till skogen”, ropade Janne helt förtjust. “Jag har ju varit där flere gånger med far. Det skall bli muntert. Nils får väl följa med?”

“Ja, visst, han kan hjälpa dig; men ni får nog ta Lisa och Tuttan med er också.”

“Tuttan går i vägen för mig, och när jag inte har tid att ta henne, så skriker hon. Men knyt på henne röda sjalen på hufvudet och den gråa om lifvet och sätt henne på kälken. Bind sedan vaggtäcket om benen på henne — så ja; och röda vantarna, som hon fick af moster, skall hon väl ha. Lisa får hålla sina händer under förklädet.”

Janne och Nisse draga nu mössorna öfver öronen; men hur skall det gå med fötterna? Nisses kängor äro hela, men Jannes — o, så trasiga!

“Hur skall det gå, mor? Tror du inte jag får låna fars ludna kängor, som han brukar ha, då han går till skogs?”

“Nog får du det, om du bara får dem med dig. Lisa kan ta mina. Så ja, ge er nu af. Här har ni hvar sin bröds kifva, ät den, när det börjar suga i magen på er. Skynda er nu, så fort ni kan, så ni hinner hem till mörkningen. Så, Nils tar yxan, Janne drar kälken med Tuttan, och Lisa går bredvid. Tag genvägen öfver ängen; ni ser nog spåret se'n far var till skogen efter ris första gången sedan han var sjuk. Det är väl, att det inte är kallt, men måtte det inte bli yrväder, innan ni komma hem.”

Det var ett litet muntert sällskap, som gaf sig i väg till skogen för att hämta julgranen. Den snart fyraåriga “Tuttan” var mycket belåten, där hon satt varmt inbäddad i täcket. Lisa var snart sju år och Nils åtta. Han hade varit sjuklig, då han var mindre och var därför liten till växten, men han var en mycket snäll och förständig gosse. I skolan var han nästan mera omtyckt än Janne, som var mer än ett år äldre och mycket större till växten.

Det har nu gått flera timmar, sedan vårt lilla sällskap begaf sig i väg. Det

var inte så lätt att få en julgran, som Janne hade tänkt, och Tuttan höll mer än en gång på att bli otålig. Men slutligen lyckades det de båda gossarna att få en passande liten gran, som bands bakom Tuttan på kälken, och så börjades hemfärden. Det var också hög tid, ty det började mörkna, och några små snöflingor bådade, att snöväder icke var långt borta.

“Mor börjar nog vänta oss”, ropade Janne och sprang med full fart för att komma fort. (Forts.)

Granarnas sång i juletid.

(Med teckning.)

Vi ha susat vår sång
 Ut i skogarnas psalm,
 Vi ha skuggat den ljungklädda mon;
 Vi ha flätat vår krans
 Öfver klippornas malm,
 Vi ha gungat små foglarnas bon.

Vi ha anat den sorg
 Genom tiderna går,
 Vi ha blandat dess suck i vår sång.
 Vi ha känt hennes drag
 I den vissnande vår
 Och i höstnatten, ödslig och lång.

Och vårt hus är så stort
 Med sitt stjärnprydda tak,
 Och vår dräkt är af hvitaste snö;
 Och vår stam blef så stark
 Under stormarnas brak,
 Men i juletid gärna vi dö.

Få vi blott bringa fröjd
 I det ringaste tjäll,
 Ej vi sakna vårt snöiga slott.
 Få vi glimma af ljus
 Ut i juledagskväll,
 Ha den skönaste glädje vi fått.

GRANARNAS SÅNG I JULETID.

NU ÄR DET JUL!

Ty hvem hälsas som vi
 Af de jublande små,
 Och hvem är en så kärkommen gäst?
 Och hvem prydes så grannt,
 Och hvem fröjdar väl så,
 Och hvem smyckar så hemmet till fest?

Yi ha spirat i ljus.
 Yi ha drömt som vårt mål,
 Ätt till tindrande stjärnorna nå.
 Men nu falla vi gladt
 För det klingande stål,
 Ty vi dö för att fröjda de små.

Aster.

Nu är det jul.

Med teckning.

Nu är det jul! Pappa, nu är det riktigt jul! jublade mina små gossar och reste sig från sina varma bäddar i dagbräckningen på julaftonen.

"Nå, ja, om det också skulle vara riktigt jul nu, hvarför äro ni så glada öfver det?" frågade jag.

"Skulle vi inte vara glada nu, då det är jul! Jo, nu ä' vi riktigt glada."

"Men hvarför äro ni så glada öfver julen?" frågade jag igen.

I stället för svar började gossarna sjunga den gamla, kära sången:

"När juldagsmorgon glimmar,
 Jag vill till stallet gå,
 Där Gud i nattens timmar
 Re'n hvilar uppå strå."

Jag var nöjd med svaret och stämde in med i sången, ty den sade ju, hvarför vi hade orsak att fröjdas nu, då det var jul. Jesus var kommen, källan till all sann julglädje.

När sången sjungits, frågade gossarna: "Hvart skall pappa gå?"

"Ut och köpa — —"

"En julgran!" ropade båda på en gång.

"Nå, än se'n?"

"Snälla pappa, få vi följa med!"

"Det är tio grader kallt i dag, mina små. Ni kunna frysa fingrar och öron af er."

"Nej, vi ta' på oss vantar och pälsmössa. Vi frysa inte alls. Snälla pappa, få vi?" —

Ja, det var jul nu, därför fingo de följa med, och glädjen var obeskriflig. De hade aldrig förr varit ute i någon julmarknad men hört mycket talas om de vackra granarna, som då plögade stå i långa rader utefter gatan. Snart voro gossarna klädda, och så följdes vi åt ut för att köpa gran till kvällen.

Där ute var rörelsen liflig. Säljarne stodo där i "granskogen" och vredon på sina granar, så att den vackraste sidan skulle vara vänd utåt gatan, där köparne gingo och granskade och samrådde med sina anhängiga, hvilken gran kunde vara lämpligast, och fattiga gossar sprungon där fram och åter och frågade ödmjukt, om de fingo bära hem granen. Och hvarför skulle de icke få det? Det var ju jul nu, och de behöfde få en slant för att glädja mor och de små syskonen där hemma.

Så småningom vandrade den ena granen efter den andra bort från marknadsplatsen till de många hemmen, och köparne följde efter. Det gjorde också jag och mina gossar. "Fryser ni, småtingar?" — "Nej", huru skulle de kunna frysa nu, då det var jul!

"Nej, se pappa, huru lätt hästarna springa och så glada de se ut!" utropade min störste gosse. "Det syns att de också ä' glada öfver att det är jul", tillade han.

Jag såg efter hästarna, där de ilade förbi mig, skakande på hufvudet och ångande fram varma skyar ur näsborrarna, men jag tyckte hästarna voro sig temligen lika. Men brådtom hade de. På denna dag skulle äfven de några timmar förr än vanligt befrias från oket; ty nu var det jul.

På förmiddagen samma dag kommo gossarna inspringande till mig under lif-

liga åtbörder och höga rop: "Kom, kom, skall pappa få se, huru glada sparfvarna äro! De ha fått en stor kärfv full med säd af den snälla fröken där nere." — Ja, sparfvarna skulle icke ens de blifva glömda, ty nu var det jul.

* * *

År hafva gått. Nu är det jul igen. Men för den ene af de små gossarna, som följde med för att köpa julgran, var detta hans sista jul på jorden. Han har nu i många år firat jul med de saliga där uppe i himmelens soliga hem. Han skådar nu det "lifvets ljus", af hvilket våra julträd här nere vilja vara en bild.

J. B. G.

Sparfvarnas julklapp.

(Forts. fr. föreg. n:r.)

Nen Erik hade alls ingen ro i sin säng. Han hade väl tjugo frågor att göra sin mamma: om vädret var vackert, om det snöat under natten, om sparfvarna vore framme, om det möjligen kommit några julgranar till torget ännu o. s. v., till dess Elisabet måste låta honom stiga upp, så att han själf måtte få öfvertyga sig om allt hvad han ville veta.

Så fort som det var möjligt, ville Elisabet gå till fru Palmer med sitt arbete för att sedan få köpa hvad som behöfdes, så att äfven hon och hennes lille gosse måtte få litet festligt till julen.

Medan hon var borta, skulle Erik spinta stickor, bära upp ved och uträtta några andra små sysslor. Fru Melker hade tidigt vant honom vid arbete, hvarför det alltid föll sig så naturligt för honom att hjälpa sin mamma.

"Mätte mamma få en vacker julgran åt oss!" var det sista Erik sade, då modern lämnade hemmet.

Gossen skötte nu om sina små sysslor, men gång efter annan tittade han utåt gatan, i hopp att snart få se sin mamma komma med paket och korgar, måhända

i sällskap med en gosse, som bar en vacker julgran. Förr än han kunde tro, kom hon också, men hon tycktes inte ha mycket att bära, och någon gosse med julgran syntes rakt inte till.

Eriks och hans mors ögon möttes, då hon kom in och satte ifrån sig hvad hon köpt. Gossens blick var ifrigt frågande och moderns djupt sorgsen.

"Fru Palmer ville inte betala mig på långt när så mycket, som jag tänkte jag skulle få för mitt arbete", sade hon hastigt, "och jag har därför ej kunnat köpa hvad jag önskat, vi måste nu nöja oss med hvad jag fått. Någon julgran kunna vi omöjligt få i år."

Erik svarade intet — hans lilla ansikte blef ett ögonblick blossande rödt, och ögonen stodo fulla af tårar, men han ville ej bedröfva sin mor med någon klagan; därför gick han tyst bort och ställde sig vid fönstret en stund. Där såg han, huru människorna brådslande skyndade fram och åter samt äfven, huru en och annan julgran försvann i portgångarna.

Men snart var Erik åter vid godt mod och gick för att fortsätta med sina små sysslor. Han hade ju mycket att glädja sig åt ändå, äfven om han ej fick någon julgran. Icke minst gladde han sig åt besöket hos sin nya vän på stadshotellet.

"Tror inte mamma, att jag får en silfverslant af den där snälle herrn? Kanske den kunde räcka till en liten julgran?"

"Jag vet inte det, min gosse. Det är väl knappt troligt, han känner dig inte en gång."

"Men något får jag säkert, annars hade han väl inte bedt mig gå dit. Kanske jag får en bakelse i stället för den som jag tänkte köpa i går?"

Ändtligen var tiden inne för det efterlängtrade besöket. Elisabet hade lagat hans öfverrock så godt sig göra lät. "Nu syns det ju inte alls!" ropade Erik förtjust, "jag kan rakt inte upptäcka den stora luckan. Rocken är ju alldeles bra igen, så att jag kan mycket väl ha honom hela vintern", försäkrade han gladt.

Han var angelägen att trösta modern, ty han visste, att hon tyckte den var så tunn och sliten och sörjde öfver, att hon ej kunde skaffa honom någon bättre.

“Adjö, lilla mamma! När jag kommer igen, har jag säkert någonting godt att bjuda dig på, sade han. Får jag en slant, så går jag till madam Blom och köper en bakelse; då skall Kalle få smaka, eftersom jag lofvade honom det.” Och gladt sjungande ilade han utför trapporna för att möta sin okände vän.

När fru Melker blifvit ensam, såg hon öfver sina små förråd, som hon köpt till julen. Hon kunde ej förstå, huru det skulle räcka till, om de än lefde aldrig så sparsamt, och hon hade ingen utsigt att få penningar till något mera.

“O, Gud, välsigna mitt lilla matförråd”, hviskade hon, “om du välsignar, så kanske det räcker.” — För Eriks skull smärtade det henne djupt, att de denna jul måste försaka så mycket, isynnerhet gjorde det henne ondt, att hon ej kunde få kläda en liten julgran åt sin käre gosse.

Liksom Erik på morgonen oupphörligt sett ut genom fönstret efter modern, då hon var ute, så gjorde nu också Elisabet. Hon började tycka, att hennes lille gosse dröjde mycket längre, än han behöfde — måtte intet ondt händt honom!

Nu såg hon bland andra fotgängare på gatan en liten gosse, som mycket liknade Erik, men han var klädd i en fin öfverrock och en präktig pälsmössa, som skymde bort en stor del af ansiktet. Han tycktes ha mycket brådtom och bar ett paket under armen.

Strax därpå hördes lätta steg i trappan, och någon knackade på dörren.

“Stig in”, ropade Elisabet.

Det var samme lille välklädde gosse, som hon sett på gatan, hvilken nu trädde in i rummet och med förställd röst hälsade: “God middag, fru Melker!”

“Erik, är det du?” utropade Elisabet full af förvåning. Ja, det var Erik, han och ingen annan. Han ryckte af sig den

präktiga mössan, kastade den högt i taket och sig själf i moderns famn.

“Se, mamma, hvad jag fått af den snälle främmande herrn”, ropade han, nästan utom sig af förtjusning. “Så fort jag kommit in till honom och hälsat god dag, tog han af mig min gamla rock och mössan, som nu ligga där i paketet, och så klädde han på mig den här granna, fina mössan och rocken. Jag blef så glad och tackade och ville genast springa hem till mamma, men då sade han: ‘Stopp, min lille vän, du skall först säga mig hvad du heter och hur gammal du är och så vidare.’ Och när jag sade, att jag hette Erik Melker, blef han så förvånad, och han bad mig säga det ett par tre gånger. Sen frågade han, hvad mamma hette och morföräldrarna och hvar vi bodde och allt möjligt. Men så gick han bort till ett fönster, och där stod han så länge, att jag trodde jag borde gå. Men när jag rörde vid låset, då vände han sig om och kom fram till mig och tog mig i famnen och kysste mig. Jag kan inte förstå det, men det såg ut, som om han hade gråtit. Sen gick han efter alla dessa karameller och gaf mig dem. Han sade, att jag skulle ha dem i min julgran, men då sade jag honom, att jag inte kunde få någon julgran, för att mamma inte hade råd att köpa någon i år. Då såg han så ledsen ut igen och sade: ‘stackars lilla Elisabet!’”

“Det var besynnerligt allt det där; månne det var någon gammal bekant till mig? — Hur såg han ut?”

“Han var så stor och lång — hade grått hår och skägg och glasögon med guldbågar, alldeles sådana som grosshandlar Palmer.” (Forts.)

Söndagsskoltext för den 25 Dec.:

Ebr. 1: 1—6.

Tänkespråk: Ty i dag är eder född Frälsaren, som är Kristus, Herren i Davids stad. Luk 2: 11.